

Efesios

Pablo cāmacā'ni'lh saludos tī ixta'a'ka'i'

¹ Quit, Pablo, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ixapóstol Jesucristo, ixpālacata ū'tza' huā'mā' ixtalacasqui'nīn Dios. Quit iccātzo'knuni'mā'n hui'xina'n tī xalanī'n nac Efeso tī tapa'ksīni'yā'tit Dios ē a'ka'i'ni'yā'tit Cristo Jesús.

² Cacātasicua'lanātlahuuan Dios quinTāta'ca'n ē Māpa'ksīni' Jesucristo. Tzej calatapā'tit.

Dios quincāsicua'lanātlahuayān ixpālacata Jesucristo

³ Camaxquiūj tapāxcatca'tzīn Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xla' quincāsicua'lanātlahuuanī'ta'n. Quincāmaxqui'nī'ta'n kempālhūhua' tasicua'lanātlahuuan tū xala' nac a'kapūn. Quincātlahuani'nī'ta'n huā'mā' ixpālacata tapa'ksīni'yāuj Cristo.

⁴ A'cxni' jāna'j ixtzucu cā'quilhtamacuj, Dios ixquincālacsacnī'ta'n quina'n tī tapa'ksīni'yāuj Cristo. Quincālacsacnī' ixpālacata quincātlahuacu'tunni' xalactze, ixpālacata xla' ixlacasqui'n jā tū na'a'nan catūhuālh tū tzē naquincātalīmālacsu'yuyān na ixlacatīn Dios.

⁵ Dios quincāpāxqui'yān, ē chuntza' xapūla puhuanli naquincātlahuayān ixlacstīn ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' ixtalacasqui'nīn.

⁶ Ū'tza' nalīmāka'tlī'yāuj Dios ixpālacata xla' pāxqui'nin. Quincātlahuani'nī'ta'n tzamā'

talakalhu'mān ixpālacata Jesucristo ī'Ska'ta', tī Dios pāxqui'.

7 Cristo nīlh ē chuntza' quincālīmakapūtaxtūn. Nā Dios quincāmātza'nkēna'ni'ntza' quincuentaca'n. Dios quincātlahuani'n huā'mā' ixpālacata xla' lakalhu'manīni'n.

8 Dios lakalhu'manīni'n, ē chuntza' xla' quincāmākexmatīn tū ixlīcāna' ē tzej quincāmālacapāstaquīyān.

9 Xapūla xmān Dios tzē'k ixca'tzī tū ixpuhuān naquincātlahuani'yān. Chuhua'j quincāmāca'tzīnīnī'ta'n.

10 Huā'mā' tū Dios puhuanli, ū'tza' huā'mā': A'cxni' namin quilhtamacuj tū Dios lhcānī't, xla' namacamaxqui' Cristo ixlīpō'ktu tū a'nan nac a'kapūn ē ixlīpō'ktu tū a'nan nac cā'quilhtamacuj. Cristo nacāmāpa'ksīkō' ixlīpō'ktu.

11 Dios tlahuakō' ixlīpō'ktu chuntza' chī ixtalacasqui'nīn. Xla' quincālacsacni' ixpālacata ix-tachi'xcuhui't quincātlahuacu'tunni'.

12 Chuntza' māka'tlī'can Dios quimpālacataca'n quina'n tī xapūla ica'ka'īni'uj Cristo.

13 Nā hui'xina'n tī jā israelitas nā a'ka'īni'tit Cristo a'cxni' kexpa'ttit xatze tachihuīn tū ixlīcāna'. Ixpālacata huā'mā' xatze tachihuīn, hui'xina'n cātalīmakapūtaxtūn. A'cxni' hui'xina'n a'ka'ītit, Dios cāmaxqui'n Espíritu Santo, chuntza' chī ixmālacnūnī't. Huā'mā' līmāsu'yu Dios chuntza' nacāmakapūtaxtūkō'yān.

14 Ka'lhīyāujtza' Espíritu Santo. ū'tza' līca'tzīyāuj namaktīni'nāuj tū Dios nacāmaxqui' ixtachi'xcuhui't, chuntza' chī ixuanī't xla'. Nā ixpālacata Espíritu Santo līca'tzīyāuj ixlīcāna'

Dios naquincāmakapūtaxtūkō'yān quina'n tī tapa'ksīni'yāuj xla'. Ú'tza' nalīmāka'tlī'yāuj Dios.

Pablo squi'ni'lh Dios ixpālacataca'n tī ixta'a'ka'i'

15 Quihuancanī'ttza' chī a'ka'i'ni'yātit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús ē chī cāpāxquī'yātit ixlīpō'ktuca'n tī tatapa'ksīni' Dios.

16 Ú'tza' pō'ktu quilhtamacuj iclīmaxquī'tapāxcatca'tzīn Dios mimpālacataca'n, ē ictlahua oración mimpālacataca'n.

17 Icsqui'ni' Dios mimpālacataca'n. Xla' ú'tza' quintāta'ca'n ē ka'lhī līmāpa'ksīn. Nā xla' ixDios quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Icsqui'ni' cacāmaxquī'n talacapāstacni' tū ixla' Dios ē chī a'chulā' nalakapasātit Dios.

18 Nā icsqui'ni' Dios cacāmaxquī'n talacapāstacni' ixpālacata tū ka'lhīpā'na'ntit ē ixpālacata xaka'tla' herencia tū naquincāmaxquī'yān quina'n tī tapa'ksīni'yāuj Dios.

19 Nā cacāmākexmatīn hui'xina'n palh Dios ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. Chuntza' tzē naquincātlahuani'yān lhūhua' quina'n tī līpāhuanāuj Dios.

20 Dios māsu'yulh ixlīmāpa'ksīn a'cxni'mālacastālancuanīlh Cristo ē lē'lh nac a'kapūn ē hui'līlh na ixpekxtūcāna'j.

21 Dios maxqui'lh lhūhua' līmāpa'ksīn Cristo. Cristo cāmāpa'ksīkō' ixlīpō'ktuca'n māpa'ksīni'nī'n ē ixlīpō'ktuca'n ā'makapitzīn tī takalhī līmāpa'ksīn na ixlīpō'ktuca'n cā'quilhtamacuj ē nac a'kapūn. Huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj jā tī tī ka'lhī līmāpa'ksīn chī Cristo. Jā cati'a'nalh tī naka'lhī līmāpa'ksīn chī xla'.

22 Dios maxqui'lh ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Ū'tza' namāpa'ksīkō' ixlīpō'ktu tū a'nan. Ē nā maxqui'lh līmāpa'ksīn nacāmāpa'ksī ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'i.

23 Tī ta'a'ka'i, xlaca'n chī ixmacni' Cristo. Xla' cātā'lahuī'lh xlaca'n. Xla' hui'lh na ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj ē nac a'kapūn.

2

Dios quincāmakapūtaxtūyān ixpālacata xla' pāxquī'nīn

1 Dios cāmaxqui'nī'ta'n xasāsti' milatamatca'n. Xapūla hui'xina'n hua'chi nīnl'n ixua'nī'ta'ntit, ixpālacata jā ixkexpa'tni'yā'tit Dios ē ixpālacata ixtlahua'yā'tit tū jā tze.

2 Xapūla hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Ixkexpa'tni'yā'tit skāhuī'ni'. Xla' ū'tza' xapuxcu' xlīpac's līmāpa'ksīn tū jā tze, ē espíritu tī cāmātlahuī tū jā tze xlaca'n tī jā takexmatni'cu'tun Dios.

3 Nā chuntza' quina'n xapūla ixtlahuayāuj chī xlaca'n tī jā takexmatni'cu'tun Dios. Ixtlahuayāuj tū jā tze xmān chī quina'n ixlacasqui'nāuj. Ixtlahuayāuj chuntza' chī jā tze quintalacapāstacni'ca'n ē chuntza' chī ixlacasqui'n quimacni'ca'n. Dios nacāmakapātīnīnkō' ixlīpō'ktuca'n tī tatluha tū jā tze. Ē nā chuntza' ixquincā'a'kspulan quina'n.

4 Dios quincālakalhu'manni' ixpālacata quincāpāxqui'yān. Ē ū'tza' jā quin-ticātalīmakapātīnīn.

5 Masqui hua'chi xanīn ixuanī'ta'uj ixpālacata quincuentaca'n, Dios quincāmaxqui'n xasāsti'

quilatamatca'n chuntza' chī maxqui'lh ixlatamat Cristo a'cxni' mālacastālancuanīlh. Dios nā chuntza' quincāmakapūtuxtūn quina'n ixpālacata ixtalakalhu'mān.

⁶ Dios mālacastālancuanīlh Cristo, ē nā quina'n naquincāmālacastālancuanīyān. Ē chuntza' natā'tahui'layāuj Cristo nac a'kapūn.

⁷ Ū'tza' huā'mā' tlahuualh Dios ixpālacata māsu'yucu'tunli pō'ktu quilhtamacuj chī xla' pāxqui'nin. Ū'tza' huā'mā' māsu'yulh a'cxni' macamilh Cristo Jesús nanī quimpālacataca'n.

⁸ Hui'xina'n līpāhua'nā'tit Jesucristo, ē chuntza' Dios cāmakapūtuxtūn hui'xina'n xmān ixpālacata cālakalhu'manān. Jā tū tlhua'tit hui'xina'n. Xmān Dios tī cāmakapūtuxtūn. Hua'chi a'ktin talakalhu'mān tū Dios cāmaxqui'n.

⁹ Tū lī'a'kapūtuxtucan, xla' hua'chi a'ktin talakalhu'mān. Jāla lītlajacan. Chuntza' jā tī tī tzē ka'tla' nalimakca'tzī tū lī'a'kapūtuxtucan.

¹⁰ Dios quincātlahuanī'ta'n chu chā'tin chī Cristo, ē quincāmaxqui'nī'ta'n xasāstī' quilatamatca'n, ixpālacata lacasqui'n natlahuayāuj tū tze. Dios xapūla quincālīhui'līn xalactze nalatā'kchokoyāuj chī līlilatejtin.

Talacāxtlahuan

¹¹ Calacapāstactit, hui'xina'n tī jā israelitas, chī ixuanī'ta'ntit xapūla. Israelitas cātamāpācuhiūn tachi'xcuhuī't tī jā cātachu'cunī'ta'n. Xlaca'n tatachu'cu na ixmacni'ca'n tī chi'xcuhuī'n ixpālacata natamāsu'yu tatapa'ksīni'tza' Dios. Ixlīmānca'n cāhuanican chi'xcuhuī'n tī cāchu'cucanī't.

¹² Xapūla hui'xina'n jā ixtapa'ksīni'yā'tit Cristo. Xmān israelitas tī ixtachi'xcuhuī't Dios

ixtahuanī't. Xmān israelitas Dios ixcāmāca'tzīnī xapūla talacāxtlahuan. Xmān xlaca'n ixcāmāca'tzīnī Dios nacāmaxquī' a'ktin talakalhu'mān. Hui'xina'n jā israelitas, ē ū'tza' jā līmaktīni'ntit huā'mā'. Hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit nac cā'quilhtamacuj. Jā ixca'tzīyā'tit palh Dios tzē ixcāmakapūtaxtūn. Jā ixlakapasā'tit Dios.

¹³ Xapūla makat ixlatlā'hua'nā'tit na ixlacatīn Dios. Chuhua'j laktalacatzuna'jīnī'ta'ntit Dios ixpālacata Cristo Jesús tī nīnī't quimpālacataca'n.

¹⁴ Nā Cristo cāmāko'xamixīnī't israelitas ē nā tī jā israelitas. Chu chā'tin cālīmāxtulh. Cristo cālacāxtlahualh.

¹⁵ Cristo nīlh quimpālacataca'n, ē chuntza' līlactlahualh ixtahui'latca'n israelitas ixpālacata jā chuntza' lī'a'kapūtaxtucan. Xmān Cristo tzē makapūtaxtūnu'n. Chuntza' jātzā' tatā'lāquiclhaktzī'n israelitas ē tī jā israelitas. Kempātu' tachi'xcuhuī't ixlanī't. Cristo chā'tin cālīmāxtulh.

¹⁶ Chu chā'tin cātlahualh israelitas ē tī jā israelitas. Cristo nīlh nac cruz, ē chuntza' cālīlacāxtlahualh Dios ē tachi'xcuhuī't.

¹⁷ Cristo milh ē māca'tzīnīnī'lh chī ca'cs natahui'lacan. Chuntza' cāmāca'tzīnīlh israelitas tī ixtalakapasatza' Dios. Nā cāmāca'tzīnīlh xlaca'n tī jā israelitas, tī jāna'j ixtalakapasa Dios.

¹⁸ Ixpālacata tū tlahualh Cristo, quilipō'ktuca'n quina'n, tī israelitas ē tī jā israelitas, chuntza' tzē nalaktalacatzuna'jīyāuj Dios quinTāta'ca'n, ixpālacata Espíritu Santo tī quincāmaktāyamā'n.

¹⁹ Hui'xina'n tī jā israelitas, hua'chi makatiyātī'n ixuanī'ta'ntit. Chuhua'j tapa'ksīni'yā'tit Dios ē kēxtim cātā'lanī'ta'ntit israelitas tī ta'a'ka'ī'. Nā

hui'xina'n ixlacstintza' Dios.

²⁰ Dios tlahuallh hua'chi a'ktin templo. Hui'xina'n hua'chi chihuixni' tū lītapācna'ncan. Apóstoles ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios, xlaca'n hua'chi cimiento. Jesucristo hua'chi chihuix tū līmātzucucan cimiento.

²¹ Ixpālacata Cristo, tzamā' templo stactēlha. Ixlipō'ktu chihuix tzej cāhui'līcanī't tū nala a'ktin templo tū ixla' Māpa'ksīni' Dios ē pō'ktu tze.

²² Hui'xina'n ē quilipō'ktuca'n tī tapa'ksīni'yāuj Cristo, quina'n hua'chi ixtemplo Dios, ixpālacata Espíritu Santo quincatā'hui'lan.

3

Pablo macamaxquī'ca nacāmāsu'yuni' tījā israelitas

¹ Quit, Pablo, ictā'scuja Cristo Jesús, ē ictachī'nī't ixpālacata iccāmāsu'yuni'yān ixtachihuīn Dios hui'xina'n tī jā israelitas.

² Hui'xina'n ca'tzīyā'tit Dios pāxquī'nin ē chuntza' quimacamaxquī'nī't na'iccāmāsu'yuni'yān xatze tachihuīn hui'xina'n tī jā israelitas.

³ Huā'mā' quimāca'tzīnīlh Dios masqui xapūla jā ixca'tzīcan huā'mā'. Macsti'na'j huā'mā' iccātzo'knuni'nī'ta'ntza' hui'xina'n.

⁴ A'cxni' nalikelhtahua'ka'yā'tit tū iccātzo'knuni'mā'n, naca'tzīyā'tit icca'tzītza' tū jā ixca'tzīcan xapūla ixpālacata Cristo.

⁵ Tachi'xcuhuī't tī ixtahui'lāna'lh xapūla, xlaca'n jā ixtaca'tzī huā'mā' tū Dios ixcatlahuani'lh tī jā israelitas. Chuhua'j Espíritu Santo cāmāca'tzīnīnī't apóstoles ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios.

6 Cāmāca'tzīnīnī't chu chā'tin tī ta'a'ka'i', israelitas ē tī jā israelitas. Ixlipō'ktuca'n talitaxtunī't ixtachi'xcuhuī't Dios. Ixlipō'ktuca'n Dios nacāsicua'lanātlahua. Lacxtim natamaktīni'n tū Dios mālacnūnī't ixpālacata xatze tachihuīn ixla' Cristo Jesús.

7 Dios quincālakalhu'manān. Xla' ka'lhī līmāpa'ksīn, ē quimacamaxqui'lh na'icmāsu'yu huā'mā' xatze tachihuīn.

8 Chuntza' Dios quimacamaxqui'lh, masqui quit ā'chulā' xamacsti'na'j ē jā ā'makapitzīn tī tapa'ksīni'yāuj Dios. Dios quimacamaxqui'lh na'iccāmāsu'yuni' tī jā israelitas chī Cristo tzē tlahuia ixlipō'ktu tū jāla ca'tzīkō'can ē ā'chulā' līhua'ca'lh tzē tlahuia.

9 Quimacamaxqui'lh na'iccāmāca'tzīnī ixlipō'ktuca'n tū Dios puhuanī't. Xapūla xmān Dios ixlīmān ixca'tzī huā'mā' a'cxni' jāna'j ixtzucu cā'quilhtamacuj. Dios, ū'tza' cātlahuakō'lh ixlipō'ktu.

10 Chuhua'j ángeles tī takalhī līmāpa'ksīn nac a'kapūn, xlaca'n nataca'tzī chī Dios cāmakapūtaxtū kelhalhūhua' tachi'xcuhuī't ē cālīmāxtulh ixtachi'xcuhuī't. Chuntza' ángeles natalīca'tzī Dios ka'lhī lhūhua' talacapāstacni'.

11 Dios ixca'tzītza' xapūla quilhtamacuj chī nacālīmakapūtaxtū tachi'xcuhuī't. Chuntza' tlahuialh ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

12 Quina'n līpāhuanāuj Jesucristo, ē chuntza' tzē nalaktalacatzuna'jīyāuj Dios ē jā namāxana'nāuj.

13 Chuntza' quit iclacasqui'n jā tī lakachipini'yā'tit hui'xina'n masqui icpātīni'mā'lh mimpālacataca'n. Chuntza' nacātalīlakachi'xcuhuī'yān.

Cristo quincāpāxquī'yān

14 Chuntza' quit ictatzokostani' Dios ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

15 Xla' ū'tza' ixTāta'ca'n ixlīpō'ktuca'n tī tahui'lāna'lh nac cā'quilhtamacuj ē nac a'kapūn.

16 Icsqui'ni' Dios cacāmātl'hui'clhni' Espíritu Santo. Huā'mā' Dios tzē natlahua ixpālacata xla' ka'lhī lītli'hui'qui.

17 Nā icsqui'ni' Dios cacātā'latā'kchokon Cristo ixpālacata līpāhua'nā'tit xla'. Nā icsqui'ni' Dios cacāmaktāyan nacāpāxquī'yā'tit ā'makapitzīn.

18 Nā icsqui'ni' Dios hui'xina'n naca'tzīyā'tit chī Cristo quincāpāxquī'yān. Cataca'tzīlh huā'mā' ixlīpō'ktuca'n tī tatapa'ksīni' Dios.

19 Icsqui'n hui'xina'n nakexpa'tā'tit chī Cristo quincāpāxquī'yān, masqui jā tī chā'tin tī tzē ca'tzīkō'. Chuntza' lactze nalītaxtuyā'tit chī Dios lacasqui'n.

20 Dios tzē natlahua lhūhua' quimpālacataca'n. Jā ca'tzīyāuj chī nasqui'nāuj ixlīpō'ktu tū Dios tzē naquincātlahuani'yān ē jāla lacapāstacāuj ixlīpō'ktu tū Dios tzē naquincātlahuani'yān, ixpālacata xla' ka'lhī līmāpa'ksīn. Huā'mā' līmāpa'ksīn scuja na quilīstacna'ca'n.

21 Jā makin catisputli chī namakapāxuīcan Dios ixpālacata Jesucristo ē quimpālacataca'n quilīpō'ktuca'n tī tapa'ksīni'yāuj Cristo Jesús. Amén.

4

Espíritu Santo chu chā'tin quincālīmāxtunī'ta'n

1 Quit, Pablo, iclītachī'nī't ixpālacata ictā'scuja Dios quiMāpa'ksīni'ca'n. Iccāsqui'ni'yān

calatā'kchokotit chuntza' chī minī'ni'
 nalatā'kchokoyāuj quīna'n tī Dios
 quincāta'satīnī'ta'n.

² Jā ka'tla' camakca'tzītit. Līlacatzucu
 cachihuīna'ntit. Cacālīpātītit ā'makapitzīn nac
 cā'tapāxquī'n.

³ Espíritu Santo chu chā'tin cālīmāxtunī'ta'n.
 Chuntza' calīhui'lī'tit līlilatejtin nalatahui'la'yā'tit.
 Jā titapāpitziyā'tit.

⁴ Quina'n tī tapa'ksīni'yāuj Dios chu chā'tin
 chī quina'n. A'nan xmān chā'tin Espíritu Santo,
 ē chu a'ktin tū ka'lhīmā'nauj tū naka'lhīyāuj
 quilīpō'ktuca'n tī Dios quincāta'satīnī'ta'n.

⁵ Xmān chā'tin Māpa'ksīni' Jesucristo. Chu a'ktin
 tū a'ka'ī'yāuj. A'cxni' a'kpaxāuj lacxtim māsu'yuyāuj
 palh a'ka'ī'yāuj.

⁶ È nā xmān chā'tin Dios. Xla' ū'tza' ixTāta'ca'n
 ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Xla' māpa'ksīkō'.
 Calhāxcuhuālh huī'lh. È quincātā'hui'lan
 quilīpō'ktuca'n.

⁷ Dios quincāmaktāyayān namākentaxtūyāuj
 quintascujūtca'n tū quincāmacamaxquī'nī'ta'n
 Cristo.

⁸ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
 A'cxni' a'lh nac a'kapūn, cālē'lh lhūhua' tachi'nī'n.
 Cāmaxquī'lh tachi'xcuhuī't tū ixlacasqui'nca na-
 talītā'scuja.

⁹ Tī a'lh nac a'kapūn, ū'tza' Cristo. Xla' xapūla
 ixuyujnī'ta'nchi nac cā'quilhtamacuj.

¹⁰ Cristo yujchi nac cā'ti'ya'tna' ē nā
 xla' tahua'ca'lh jā ā'chulā' tālhīmā'n nac
 a'kapūn. Tahua'ca'lh ixpālacata chuntza' tzē
 namāpa'ksīni'nkō'.

11 Cristo chā'tunu' cāmacamaxquī'lh ixtas-cujūtca'n. Ā'makapitzīn cālīhui'līlh ixlī'apóstoles. Ā'makapitzīn cālīhui'līlh ixlī'a'kchihuīna'ca'n. Ā'makapitzīn cāmaxquī'lh natamāsu'yu tū xatze tachihuīn. Ā'makapitzīn cālīhui'līlh xanapuxcu'nu' nac templo. Ā'makapitzīn cāmaxquī'lh natamāsu'yu ixtachihuīn Dios.

12 Huā'mā' tlahualh ixpālacata xla' ixlacasqui'n tzej natatā'scuja tī tatapa'ksīni' Dios. Chuntza' ā'chulā' nata'a'ka'i'ni' Cristo.

13 Xla' lacasqui'n quina'n lacxtim tzej na'a'ka'i'yāuj, ē lacxtim nalakapaskō'yāuj ī'Ska'ta' Dios. Dios lacasqui'n ā'chulā' natlahuayāuj ixtalacasqui'nīn hasta jā namālakchā'nīyāuj chī Cristo.

14 Jātza' chī lacstīn catihuanui. Lacstīn pō'ktu ta'a'ka'i' tū cāhuanican masqui cā'a'kskāhuī'can. Chuhua'j ta'a'nan ā'makapitzīn tī taca'tzī ta'a'kskāhuī'nin. Quincātamāsu'yuni'cu'tunān tū jā ixlīcāna'.

15 Ixlacasqui'nca quina'n nahuanāuj xmān tū ixlīcāna'. A'cxni' nahuanāuj tū ixlīcāna', namāsu'yūyāuj chī cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. Ixlacasqui'nca ā'chulā' nahuanāuj chī Cristo. Xla' hua'chi a'ktin a'kxāk ixpālacata xla' māpa'ksīni'n.

16 Quina'n hua'chi a'ktin macni'. Quimacni'ca'n tlhua tū lacapāstaca quina'kxākca'n. Nā chuntza' quina'n nakexmatni'yāuj Cristo. Lātatā'stucnī'tauj cāmāquilhtāstuca ixlīpō'ktu macni'. Palh ixlīpō'ktu macni' tascuja, chuntza' stactēlha ē lītatli'hui'clhtēlha. Nā chuntza' quina'n tī a'ka'i'ni'yāuj Dios. Hua'chi a'ktin macni' lanī'ta'u'j quina'n ixpālacata chī lāpāxquī'yāuj. Chuntza'

ā'chulā' na'a'ka'ī'tēlhayāuj.

Xasāsti' latamat tū māstā' Cristo

17 Tū na'iccāhuaniyān ixtalacasqui'nīn quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Jātza' calatā'kchokotit chī talatlā'huan ā'makapitzīn tī jā ta'a'ka'ī'. Ixtalacapāstacni'ca'n xlaca'n jā tū ixtapalhca'n.

18 Xlaca'n jāla tzej talacapāstaca. Jā takalhī xasāsti' ixlatamatca'n tū Dios māstā'. Jā takalhī, ixpālacata lacxumpin ē jā takexmata.

19 Jātza' tamāxana'n. Talīhui'līnī't tatlahua tū jā tze. Līpāxuhua tatlahua ixlīpō'ktu tū jā tze ē tū lacasqui'n ixmacni'ca'n.

20 Jā chuntza'sca'tnī'ta'ntit hui'xina'n. Cristo, xla' jā chuntza' māsu'yu.

21 Hui'xina'n kexpa'tnī'ta'ntit ixpālacata Cristo. Cātamāsu'yuni'nī'ta'n tū Cristo māsu'yulh. Huā'mā' ū'tza' tū ixlīcāna'.

22 Chuhua'j jātza' calatā'kchokotit chī ixlatlā'huā'nā'tit xapūla a'cxni' jāna'j ixlakapasā'tit Cristo ē ixtlahua'yā'tit tū jā tze mintala-capāstacni'ca'n tū xmān ixlīta'a'kskāhuī'yā'tit.

23 Chuhua'j caka'lhī'tit xasāsti' mintala-capāstacni'ca'n.

24 Calatā'kchokotit chuntza' chī xasāsti' mintala-capāstacni'ca'n tū Dios cāmaxquī'n ē tū ixla'. Catlahua'tit tū tze.

25 Jātza' cahua'ntit tā'ksa'nīn. Calāhua'ni'tit tū ixlīcāna', ixpālacata chu chā'tin quina'n tī tapa'ksīni'yāuj Cristo.

26 Palh sītzī'yā'tit hui'xina'n, jā catlahua'tit tū jā tze ixpālacata mintasītzi'ca'n. Jā tisītzī'yā'tit pō'ktu quilhtamacuj.

27 Jā catamakxtektit nacā'a'kskāhuī'yān skāhuī'ni'.

28 Jātza' caka'lhāna'ntit hui'xina'n tī ixka'lhāna'nā'tit. Cascujtit ē nahuā'yanā'tit. Chuntza' tzē namaktāya'yā'tit ā'makapitzīn tī jā tū takalhī.

29 Jā cachīhuālh tihua'nā'tit hui'xina'n. Cahua'ntit xmān tū tze ē tū nacāmaktāya ā'makapitzīn. Chuntza' nacālīmaktāya'yā'tit tī cātakexmatān hui'xina'n.

30 Jā catlahua'tit tū nalilípuhuan Espíritu Santo. Espíritu Santo quincātā'hui'llan, ē chuntza' ca'tzīyāuj palh tapa'ksīni'yāuj Dios. Nā ca'tzīyāuj Dios naquincāmakapūtaxtūkō'yān ixpālacata ka'lhīyāuj Espíritu Santo.

31 Jātza' calacapāstactit tū cātatlahuani'nī'ta'n ā'makapitzīn. Jātza' casītzī'tit. Jātza' cacālakapala'tit ā'makapitzīn. Jātza' ca'a'ksa'nīni'ntit. Jātza' tiqiclhlaqtzī'nā'tit ā'makapitzīn.

32 Xatze calāpāxqui'tit. Calālakalhu'ma'ntit. Nā calāmātza'nkēna'ni'tit chuntza' chī Dios cāmātza'nkēna'ni'nī'ta'n hui'xina'n ixpālacata Cristo.

5

Ixlacasqui'nca lacatejtin natalatā'kchoko ixlac-stīn Dios

1 Hui'xina'n ixlacstīntza' Dios, ē xla' cāpāxqui'yān. Chuntza' hui'xina'n natlahua'yā'tit tū xla' lacasqui'n.

2 Nalāpāxqui'yā'tit hui'xina'n chuntza' chī Cristo quincāpāxqui'yān. Xla' quincāpāxqui'yān hasta nīlh nac cruz quimpālacataca'n. Tamacamāstā'lh

hua'chi a'ktin talakalhu'mān na ixlacatīn Dios.
Huā'mā' līpāxuhualh Dios.

3 Hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Jā tilacapāstacā'tit tū jā tze. Jā tiputzayā'tit mintā'lāpāxquī'nca'n. Jā tilīchihuīna'nā'tit tū jā līmacuan. Nūn macsti'na'j natampi'lhīni'hā'tit.

4 Jā tihua'nā'tit tū jā tze tachihuīn. Jā tihua'nā'tit tū jā tū ixtapalh. Jā tilikelhkamāna'nā'tit tū jā tze tachihuīn. Pō'ktu tzamā' jā tū līmacuan. Xatze camaxqui'tit tapāxcatca'tzīn Dios.

5 Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' tī tatlahuatlā'huan tū jā tze, jā catitatanūlh jā māpa'ksīni'n Cristo ē Dios. Jā catitatanūlh tī takalhī ixtā'lāpāxquī'nca'n ē tī tatlahua tū jā tze ē tī talaktampi'lhīni'n ixlipō'ktu catūhuālh ē jā talacapāstaca Dios.

6 Jā catamakxtekit nacāta'a'kskāhuī'yān hui'xina'n, masqui makapitzīn tahuan tzē tlahuacan catūhuālh. Xlaca'n jā takexmatni'mā'nalh Dios. Dios nacāmakapātīnīn.

7 Hui'xina'n jā cacātā'talacxtuctit xlaca'n.

8 Xapūla hui'xina'n hua'chi ixlatlā'hua'nā'tit nac cā'puacsua'. Chuhua'j tapa'ksīni'yā'tit Dios, ē chuntza' hua'chi tlā'hua'mpā'na'ntittza' nac taxkaket. Chuntza' līlilatejtin calatā'kchokotit chuntza' chī xalanī'n nac taxkaket.

9 Palh tlā'huanāuj nac taxkaket, nalatā'kchokoyāuj chuntza' chī Dios lacasqui'n. Nā nahuanāuj tū ixlīcāna'.

10 Caca'tzītit tū nalipāxuhua Dios ē ū'tza' huā'mā' catlahua'tit.

11 Jā catlahua'tit tū jā tze hua'chi xalanī'n nac cā'puacsua'. Jā tū ixtapalh tū tatlahua xlaca'n. Xatze cacāmāsu'yuni'tit jā tze tū tatlahua.

12 Līmāxana' līchihuīna'ncan tū xlaca'n tatlahua lakatzē'k.

13 Nac taxkaket tzē cālīlaktzī'ncan catūhuālh palh tze o jā tze.

14 Chuntza' huanican tū jā a'ka'ī':

Hui'x, hua'chi lhtatapā't ē hua'chi xanīn hui'x.

Calakahua'nti ē catā'kaqui' ē Cristo namāxkakēni'yān.

15 Calīhui'lī'tit līlilatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Jā calatā'kchokotit hua'chi tī jā takexmata ixtachi-huīn Dios. Līlilatejtin calatā'kchokotit, ixpālacata hui'xina'n ca'tzīyā'tittza'.

16 Calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit tū tze, tika'lhī'yā'tit latamat. Chuhua'j lhūhua' tachi'xcuhuī't tatlahua tū jā tze.

17 Tzej calacapāstacna'ntit. Cakexpa'ttit tū ixtalacasqui'nīn Dios.

18 Jā caka'chī'tit. Tī taka'chī, xlaca'n tatlahua tū jā līmacuan. Xatze catamakxtekni'tit Espíritu Santo nacāmāpa'ksīyān.

19 A'cxni' nalātā'chihuīna'nā'tit, camāka'tlī'tit Dios chuntza' chī nac salmos ē nā chuntza' chī nac himnos tū ixla' Dios. Capixtlī'ni'tit ē calīmāka'tlī'tit Dios ixlīpō'ktu milistacna'ca'n.

20 Pō'ktu quilhtamacuj camaxqui'tit tapāxcatca'tzīn Dios quinTāta'ca'n ixlīpō'ktu na ixtacuhuīni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Chī talīlatahui'la chi'xcu' ē ixpuscāt tī tatapa'ksīni' Cristo

21 Calālakachi'xcuhuī'tit hui'xina'n ixpālacata lakachi'xcuhuī'yā'tit Dios.

22 Hui'xina'n tī puscan, cakexpa'tni'tit minkōlu'ca'n chuntza' chī quinan kexmatni'yāuj quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

23 Xakōlu' māpa'ksī ixpuscāt chuntza' chī Cristo cāmāpa'ksī tī tatapa'ksīni'. Cristo cāmakapūtaxtūnī'l xlaca'n tī ta'a'ka'l ē chuhua'j xla' ū'tza' cālīmāpa'ksī.

24 Tī tatapa'ksīni' Cristo, xlaca'n takexmatni' Cristo. Nā chuntza' puscan natakexmatni' ixkōlu'ca'n.

25 Hui'xina'n tī chi'xcuhuī'n, cacāpāxqui'tit mim-puscātca'n chuntza' chī Cristo cāpāxqui' tī tatapa'ksīni'. Xla' nīlh nacāmakapūtaxtū.

26 Nīlh ixpālacata xalactze quincālītlahuacu'tunni' ixtachihuīn Dios. Ē māpānūcu'tunli quincuentaca'n. Chuhua'j a'kpaxāuj ixpālacata xapacanī'ttza' quincuentaca'n.

27 Cristo cācāxui'līcu'tunli ixtachi'xcuhuī't ixpālacata chuntza' natachā'n lactze na ixlacatīn. Lacasqui'n lactze ixtalakō'lh.

28 Ixlacasqui'nca chi'xcuhuī'n natapāxqui' ixpuscātca'n chuntza' chī cāpāxqui'can ixlīmānca'n. Chā'tin chi'xcu' tī pāxqui' ixpuscāt, nā chuntza' pāxqui'can ixlīmān.

29 Jā tī chā'tin quiclhaktzī'n ixmacni'. Māhuī'can ē maktaka'lhcān. Nā chuntza' Cristo cāmaktaka'lha tī ixtachi'xcuhuī't.

30 Cristo quincāmktaka'lhān ixpālacata quina'n hua'chi ixmacni' Cristo.

31 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Chā'tin chi'xcu' namakxteka ixtāta' ē ixtzī'. Natā'talacxtimī ixpuscāt. Chuntza' a'ktin macni' natala ixchā'tu'ca'n.”

32 Tzamā' tachihuīn jicslīhua' kexmatcan. Quit icpuhuan līchihuīna'n Cristo ē ixtachi'xcuhuī't.

33 Nā huanicu'tun ixlacasqui'nca chi'xcuhuī'n natapāxquī' ipuscātca'n chuntza' chī cāpāxquī'can ixlīmānca'n. Ixlacasqui'nca puscan natalakachi'xcuhuī' ixkōlō'ca'n.

6

1 Hui'xina'n tī lacstīn cakexpa'tni'tit mintāta'ca'n ē mintzī'ca'n. Chuntza' ixlacasqui'nca ixpālacata chuntza' ixtalacasqui'nīn Dios.

2 Dios huan nacāsicua'lanātlahua tī tamākentaxtū huā'mā' līmāpa'ksīn. Huā'mā' ū'tza' xapūla līmāpa'ksīn tū chuntza' līchihuīna'n Dios. Huā'mā' līmāpa'ksīn chuntza' huan: "Calakachi'xcuhuī' mintāta' ē mintzī'.

3 Chuntza' līpāxuhua nalatahui'la'ya'. Ē chuntza' makās nalatapā'ya' nac cā'quilhtamacuj."

4 Hui'xina'n tī xanatātana' ē xanatzī'tni', jā cacāmakasitzī'tit mincamana'ca'n. Cacāmakastactit chuntza' chī Dios huan. Cacāmāsu'yuni'tit chī natakexmatni' Dios.

5 Hui'xina'n tī makscujnī'n, cakexpa'tni'tit tī cātā'scujā'tit. Cacālakachi'xcuhuī'tit ē cacājicua'ni'tit. Tzej cascujtit hua'chi ixtā'scujtit Cristo.

6 Tzej cascujtit ē jā xmān a'cxni' cātalaktzī'mā'n tī tā'scujā'tit. Jā xmān xlaca'n nacāmakapāxuī'cu'tunā'tit. Tzej cascujtit ixpālacata namakapāxuī'yā'tit Dios, hua'chi Cristo ixtā'scujtit.

7 Līpāxuhua cascujtit, hua'chi ixtā'scujtit Dios ē jā chi'xcuhuī'n.

8 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo chuntza' nacāxoko chā'tunu' chī tatlahuanī't tū tze masqui tasācua' ē masqui māpa'ksīni'.

9 Hui'xina'n tī māpa'ksīni'nā'tit, tzej cacātā'latapā'tit mintasācua'ca'n. Jā

nacāmekē'klha'yā'tit. Calacapāstactit
quiMāpa'ksīni'ca'n hui'lacha' nac a'kapūn. Xla'
kextim cāmāpa'ksī tasācua'n ē tī tamāpa'ksīni'n.
Dios chu chā'tin cālaktzī'n.

Dios cāmaxqui' ixlacstīn tū natalītamaktāya

10 Chuhua'j, tā'timīn, ā'xmān iccāhuani'cu'tunān kempātin. Jā titaxlajuani'yā'tit chī a'ka'i'ni'yā'tit Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' ka'lhī lītli'hui'qui ē tzē nacāmaktāyayān.

11 Catamakxtekni'tit Dios nacāmaktāyayān ē chuntza' jā caticā'a'kskāhuī'n skāhuī'ni'. Chī Dios quincālīmaktāyayān, ū'tza' hua'chi a'ktin ixta'lha'ā'n tū tamaclacasqui'n soldados a'cxni' ta'a'n nac guerra.

12 Nā quina'n hua'chi chā'tin tī a'n nac guerra. Quintā'lāquiclhaktzi'ca'n jā chi'xcuhuī'n. Quintā'lāquiclhaktzi'ca'n ū'tza' tū jā tzeya ū'ni'. Ka'lhī lītli'hui'qui ē māpa'ksīni'n nac tzamā' cā'quilhtamacuj jā tlahuacan tū jā tze ē latlā'huan nac cā'ū'ni'n.

13 Ū'tza' calītamakxtekni'tit Dios nacāmaxqui'yān tū nalītamatāyā'yā'tit. Huā'mā' hua'chi ixta'lha'ā'nca'n ixlacstīn Dios. Chuntza' jā caticātaskāhuī'n mintā'lāquiclhaktzi'ca'n. Pō'ktu quilhtamacuj skalalh catasthui'la'tit. Palhāsā' namimpala mintā'lāquiclhaktzi'ca'n. Palh skalalh tahui'la'yā'tit, hui'xina'n jā caticātaskāhuī'n.

14 Pō'ktu quilhtamacuj skalalh catasthui'la'tit. Camaktīni'ntit tū Dios cāmaxqui'yān tū hua'chi ixta'lha'ā'n chā'tin tropa. Chā'tin tropa tampātahui'la a'ktin cinturón ē lē'n tū namaktāya ixcu'xan. Nā hui'xina'n ixlacasqui'nca

nalakapasā'tit tū ixlīcāna' ē xmān natlahua'yā'tit tū tze.

15 Tropa tatūnū botas a'cxni' a'n calhāxcuhuālh. Hui'xina'n līskalalh catahui'la'tit napinā'tit namāsu'yu'yā'tit ixtachihuīn Dios.

16 Tropa lē'n tū lītamaktāya. Tzamā' jāla lakpusa flecha masqui ta'lacan. Hui'xina'n palh līpāhua'nā'tit Dios, ū'tza' hua'chi tū lītamaktāya'yā'tit. Chuntza' skāhuīni' jā caticāskāhuīn.

17 Tropa maclacasqui'n ixtā'knu' xalīcā'n. Hui'xina'n ixlacasqui'nca tzej naca'tzīyā'tit Dios cāmakapūtaxtūnī'ta'ntza'. Ū'tza' līca'tzīyā'tit nalīskāhuī'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios. Hua'chi ū'tza' mintā'knu'ca'n xalīcā'n. Ixtachihuīn Dios, ū'tza' hua'chi a'ktin espada tū Espíritu Santo cāmaxquī'yān.

18 Pō'ktu quilhtamacuj calī'orarlīni'tit Dios ixpālacata tū maclacasqui'nā'tit. Casqui'nītit Dios nacāmaktāyayān. Catamakxtekni'tit Espíritu Santo nacāmaktāyayān na'orarla'yā'tit. Skalalh catahui'la'tit. Jā tijiclhua'yā'tit na'orarla'yā'tit. Pō'ktu quilhtamacuj cacālī'orarlī'tit ixlipō'ktuca'n ixlacstīn Dios.

19 Nā calī'orarlī'tit quimpālacata. Caquilālīsquī'nui chī tzē na'icmāsu'yu ixtachihuīn Jesucristo ē jā tī ca'icjicua'nī'lh.

20 Dios quimacaminī't na'icmāsu'yu xatze tachi-huīn. Ū'tza' iclītachī'nī't chuhua'j. Casqui'nītit Dios naquimaktāya jā na'icjicua'n a'cxni' na'icmāsu'yu, chuntza' chī ixlacasqui'nca.

21 Palhāsā' hui'xina'n ca'tzīcu'tunā'tit chī iclīlahuī'lh ē tū ictlahuamā'lh. Pō'ktu huā'mā' nacāhuaniyān quintā'tinca'n Tíquico. Xla' tzej tā'scuja Dios.

22 Ú'tza' iccālīlakmacā'nāchā'n hui'xina'n. Nacāhuaniyān chī iclīlahuī'lāna'uj. Ē chuntza' nacāmā'a'kpuhuantīnīyān.

23 Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, ē Māpa'ksīni' Jesucristo tzej calatapā'tit. Nā icsqui'ni' Dios cacāmaktāyan tzej na'a'ka'i'yā'tit ē nalāpāxqui'yā'tit.

24 Dios cacāsicua'lanātlahuakō'n milipō'ktuca'n tī līpāxqui'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo ixlipō'ktu milistacna'ca'n. Amén.

**Xasāsti' testamento (Xatze tachihuīn
ixpālacata Jesucristo)
New Testament in Totonac, Upper Necaxa
(MX:tku:Totonac, Upper Necaxa)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Upper Necaxa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Patla y Chicontla [tku], Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Upper Necaxa

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b40e03ec-1023-5d81-b8c2-7e6838bd9354